

DECEMBER 2015

EMIL GÖRNERUP

Publikation eller applikation?

En undersökning om
forskning i samverkan

Sammanfattning

Demoskop har på uppdrag av Svenskt Näringsliv genomfört en intervjuundersökning med 589 forskare och 26 personer i ledande ställning på universitet och högskolor om akademins samverkansuppgift. Undersökningen är en uppföljning till en tidigare intervjuundersökning som Svenskt Näringsliv genomförde 2011.

Redan 1997 infördes en tredje huvuduppgift för lärosätena. Förutom utbildning och forskning så skulle lärosätena enligt högskolelagen också ”samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet”. Resultatet av den tredje uppgiften har dock inte varit tillfredsställande. I juni 2009 skärptes därför den tredje uppgiften i högskolelagen ytterligare. Under de senaste två forskningspropositionerna har också innovationskontor införts på lärosätena samt strategiska forsknings- och innovationsprogram etablerats i samverkan mellan industri och akademi.

Trots dessa åtgärder visar vår undersökning att andelen forskare med erfarenhet av samverkan har sjunkit från 87 procent till 75 procent. Färre forskare ser också samverkan som en viktig uppgift. Båda förändringarna är statistiskt säkerställda och har skett sedan år 2011.

En del av minskningen kan troligen förklaras med att andelen forskare som uppfattar ledningen som tydlig om samverkansuppgiften också har sjunkit från 35 procent till 30 procent. Kopplingen mellan arbetsgivarens tydlighet kring samverkansuppgiften å ena sidan och forskarnas inställning till samverkan å andra sidan är stark.

Det bristande ledarskapet för samverkan står också i stark kontrast till forskarnas egna positiva erfarenheter. 8 av 10 forskare anser att samverkan har haft en positiv inverkan på den egna forskningen. Slutsatsen blir att samverkan på lärosätena inte sker tack vare det akademiska ledarskapet. Det sker trots det akademiska ledarskapet.

Ingenstans är det så tydligt som inom humaniora. Det är den fakultet som har största andel forskare med samverkanserfarenhet: 8 av 10 forskare uppger att de någon gång har samarbetat med näringsliv eller annan organisation. Samtidigt är humaniora den fakultet där meritvärdet av samverkan upplevs som allra lägst. Endast 2 av 10 forskare uppger att samverkan är meriterande i karriären i mycket eller ganska hög utsträckning.

Vetenskapsrådet och Vinnova har nyligen utrett nya indikatorer för en fördelning av de direkta forskningsanslagen i ökad konkurrens. Vår undersökning visar att en sådan modell har en stark acceptans bland svenska forskare. Det tyder på både ett gott självförtroende hos svenska forskare och ett intresse för att forskningen faktiskt ska leda till samhällsnytta.

Mot bakgrund av undersökningen föreslår Svenskt Näringsliv tre åtgärder för att stärka samverkan:

Ledarskap för samverkan: Forskare vars akademiska ledare tydligt visar att samverkan är en viktig arbetsuppgift anser också själva att så är fallet. Ett starkare ledarskap skulle därför i förlängningen leda till mer samverkan.

Ekonomiska drivkrafter för samverkan: En innovationspremie bör införas i det svenska forskningssystemet genom att omfördela en del av de fasta basanslagen för forskning. Premien måste vara stor nog för att förändra mönstret av otillräcklig ledning för samverkan.

Drivkrafter för forskarrörlighet: Undersökningen visar att forskare med extern arbetslivserfarenhet är betydligt mer positiva till samverkan än genomsnittet. För att främja rörligheten bör en mobilitetspremie prövas. Det kan exempelvis handla om att mobilitet och samverkanserfarenhet ska kopplas till forskningsfinansieringen samt ingå i lärosätenas meriteringssystem.

Innehåll

Inledning och syfte med undersökningen	4
Metod	6
Resultat	7
De flesta forskare ser samverkan som viktigt, men trenden är vikande	8
Ledningens signaler om samverkan och extern arbetslivserfarenhet har betydelse	9
Andelen forskare med samverkanserfarenhet minskar	11
Samverkan har en positiv inverkan på forskningen	13
4 av 10 ser samverkan som en merit i karriären	14
Svenska forskare är positiva till att forskningsmedel fördelas efter relevans och nytta ..	15
Brist på ledarskap och incitament sänker forskning i samverkan	16
Vägen framåt - tre förslag för ökad samverkan	17
Bilaga 1: Lärosätessförteckning	19
Bilaga 2: Frågor till forskare	20
Bilaga 3: Frågor till personer i ledande ställning	24

Inledning och syfte med undersökningen

Demoskop har på uppdrag av Svenskt Näringsliv genomfört en intervjuundersökning med 589 forskare och 26 personer i ledande ställning vid universitet och högskolor om akademins samverkansuppgift.

Syftet är tvådelat. Det ena syftet är att fånga upp svenska forskares syn på nyttiggörande av forskning: Är det något som ses som viktigt? Ingår det i rollen som forskare? Det andra syftet är att öka kunskapen om forskarnas upplevda hinder för samverkan: Finns de hos den enskilda forskaren som inte är intresserad av nyttiggörande? Eller är det universitetet och forskningssystemet i sig som utgör det största hindret?

Undersökningen är en uppföljning till en tidigare intervjuundersökning om samverkan som Svenskt Näringsliv genomförde 2011.¹ Upplägget på undersökningen är i stort sett detsamma som 2011 för att kunna jämföra och se förändrade samverkansmönster under tidsperioden mellan 2011 och 2015.

Forskningen på våra lärosäten utgör en stor samhällelig investering. År 2013 var de totala statliga utgifterna, via direkta anslag och forskningsråd, över 20 miljarder kronor. För att tydliggöra förväntningarna på samhällsnytta infördes 1997 en tredje huvuduppgift för lärosätena. Förutom utbildning och forskning så skulle lärosätena enligt högskolelagen också ”samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet”. I juni 2009 skärptes formuleringen ytterligare till att inkludera ”samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta”.

De globala investeringarna i forskning och utveckling (FoU) ökar kraftigt. Under det senaste decenniet har de fördubblats. Näringslivet står för den största delen av ökningen. De kraftigt höjda investeringarna i FoU är en konsekvens av det allt högre globala välbefindandet och pekar på höjda ambitioner hos många länder att konkurrera i de kunskapsintensiva delarna av världsekonomin.²

I ljuset av den internationella utvecklingen är Sveriges situation bekymmersam. Över en tioårsperiod har näringslivets FoU-investeringar i Sverige sjunkit med nästan en procent av BNP. Det motsvarar ca 35 miljarder kronor i investeringar på årsbasis, jämfört med om FoU-intensiteten hade bibehållits på samma nivå.³

Sveriges välbefindandes utveckling riskerar att på sikt drabbas hårt av minskade FoU-investeringar. En ekonomi som Sveriges, med höga kostnader, måste för att kunna konkurrera ha ett högt kunskapsinnehåll.⁴ Förlorade jobb inom FoU är inte heller vilka jobb som helst. De har ett högt förädlingsvärde med stora spridningseffekter till övriga

¹ Görnerup, *Samhällsnytta eller kullerbytta?*, Svenskt Näringsliv 2011

² Görnerup, *Från stagnation till acceleration*, Svenskt Näringsliv, 2014

³ SCB

⁴ Svenskt Näringsliv har presenterat flera förslag för att öka Sverige konkurrenskraft för kunskapsintensiva investeringar. Se exempelvis *Attraktionskraft i världsklass. Näringslivets inspel till regeringens proposition för högre utbildning, forskning och innovation*, 2015

delar av ekonomin. Företagens FoU har också en högre direkt samhällelig avkastning än offentlig FoU genom nya innovationer, då den ligger närmare marknaden.

Den offentliga forskningens kvalitet och relevans är därmed inte en avgränsad, akademisk fråga. Tvärtom är den nära kopplad till vår framtida välbefinningsutveckling, eftersom akademins öppenhet mot det omgivande samhället har en direkt påverkan på företagens kunskapsintensiva investeringar. När forskningsintensiva företag utvärderar investeringsalternativ är tillgången till relevant forskning och duktiga forskare en avgörande faktor.

Metod

Målgruppen för undersökningen var forskare inom följande ämnesområden:

- Humaniora (religionsvetenskap, filosofi, språk etc.)
- Samhällsvetenskap (juridik, ekonomi, statsvetenskap etc.)
- Naturvetenskap och Teknik (matematik, naturvetenskap, teknik etc.)
- Medicin (farmaci, medicin, biomedicin, onkologi, etc.)

Undersökningen har genomförts genom en kombination av telefonintervjuer och webbenkät, beroende på vilka kontaktuppgifter som varit tillgängliga och genomfördes under tidsperioden 31 augusti – 12 september 2015.

Totalt genomfördes 589 intervjuer med följande fördelning:

	Humaniora	Samhällsvetenskap	Teknik	Naturvetenskap	Medicin
Professorer	29	30	53	46	26
Forskare	24	52	39	47	24
Doktorander	33	44	57	52	33

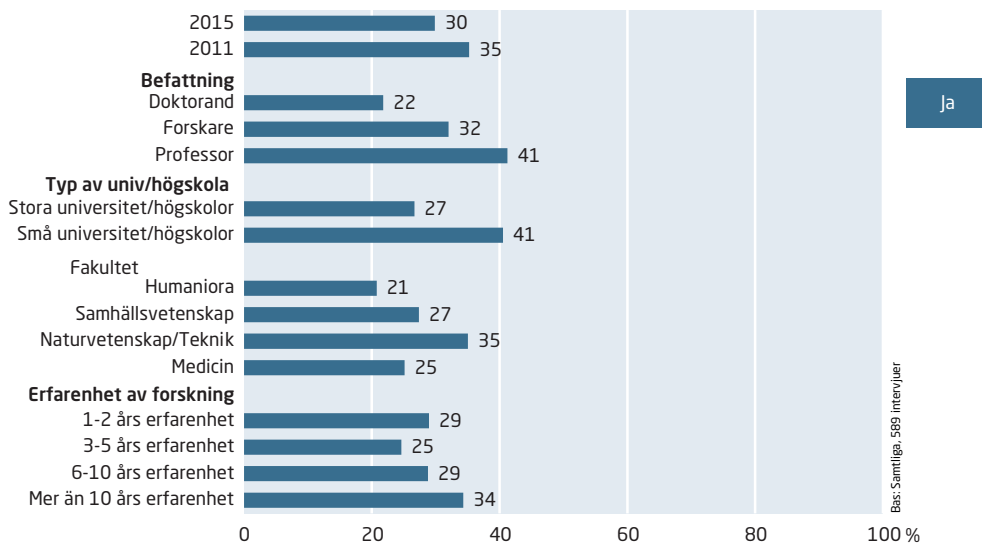
Demoskop genomförde också en enkel uppdelning av lärosätena för att säkerställa att antalet intervjuer fördelades på ett rimligt sätt mellan stora och små lärosäten. Resultatet har också vägts med avseende på den verkliga storleken på utbildningsenheten och befattningar. Utöver dessa 589 intervjuer genomfördes också 26 intervjuer med personer inom ledande befattningar, såsom rektorer, högskoledirektörer eller motsvarande.

Resultat

Tre av tio forskare anser att arbetsgivaren är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift

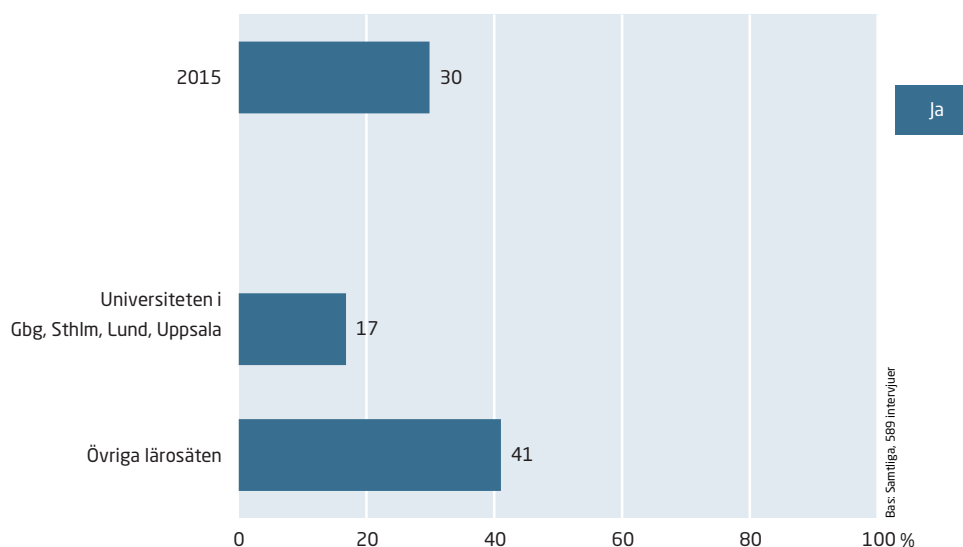
En av tre forskare anser att arbetsgivaren är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift. Det är en minskning med fem procentenheter sedan 2011. Förändringen ligger precis inom den statistiska felmarginalen, men indikerar ändå att färre forskare ser samverkan som en huvuduppgift år 2015 jämfört med år 2011.

Tycker du att din arbetsgivare är tydlig med att samverkan med företag och organisationer en huvuduppgift för dig?

Undersökningen visar att de stora universiteten sticker ut. Knappt en av fem forskare vid universiteten i Göteborg, Stockholm, Lund och Uppsala anser att arbetsgivaren är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift. Det kan jämföras med övriga lärosäten där 4 av 10 anser att arbetsgivaren är tydlig.

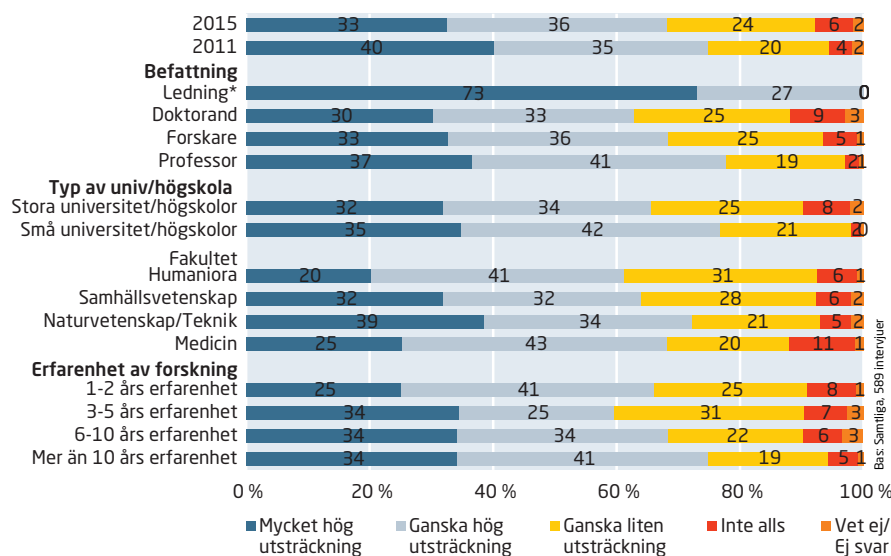
Tycker du att din arbetsgivare är tydlig med att samverkan med företag och organisationer en huvuduppgift för dig?

De flesta forskare ser samverkan som viktigt, men trenden är vikande

Knappt 7 av 10 forskare ser samverkan som en viktig uppgift i hög eller ganska hög utsträckning. Jämfört med undersökningen 2011 är det en minskning med 6 procentenheter, vilket är en statistiskt säkerställd minskning.

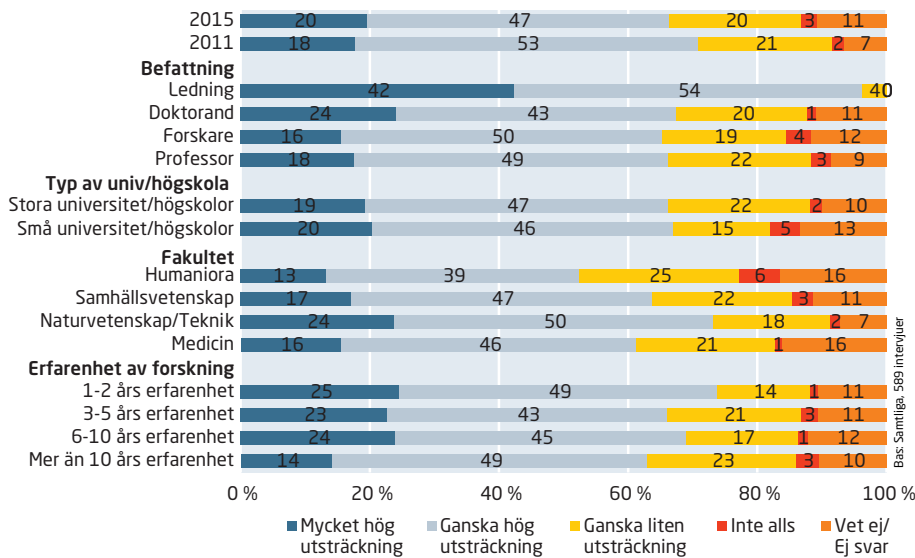
I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i din nuvarande befattning?

*Ledning: I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för forskarna vid ert universitet?

En majoritet av forskarna, 7 av 10, anser också att samverkan har en positiv inverkan på den akademiska forskningen. Andelen har sjunkit något sedan 2011, men förändringen ligger inom den statistiska felmarginalen.

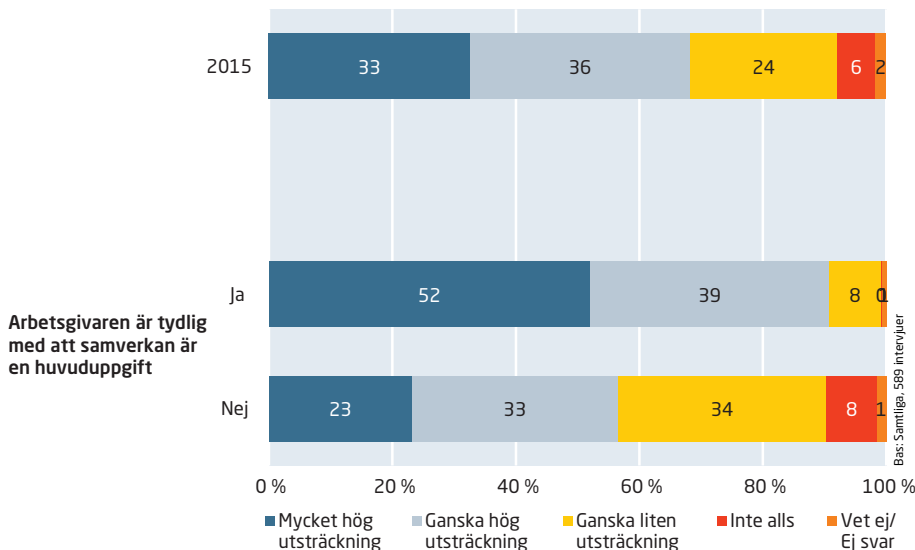
I vilken utsträckning tycker du generellt att samarbete med företag har en positiv inverkan på akademisk forskning?

Ledningens signaler om samverkan och extern arbetslivserfarenhet har betydelse

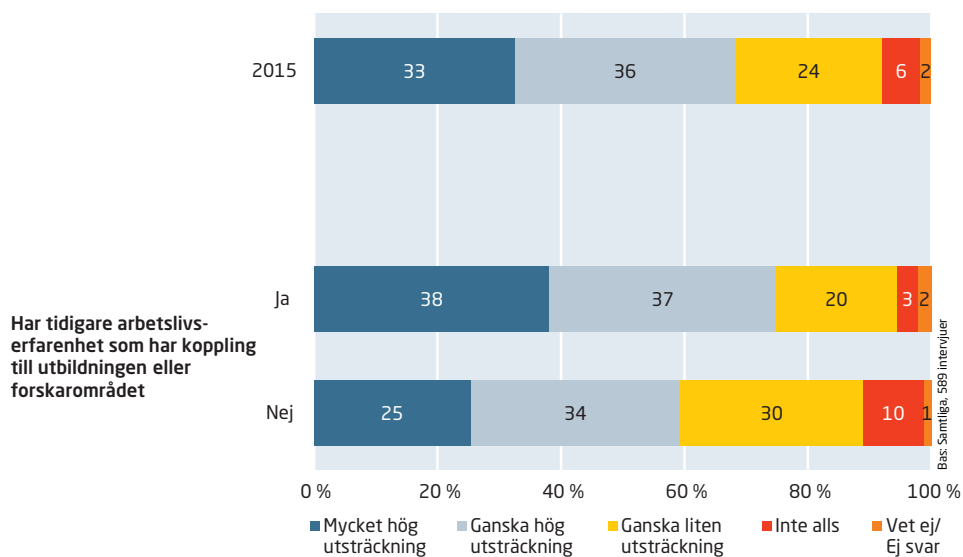
Undersökningen visar att arbetsgivarens tydlighet om samverkan har stor betydelse. I de fall där ledningen är tydlig med vikten av samverkan anser också 9 av 10 forskare att samverkan är en huvuduppgift i hög eller ganska hög utsträckning. I de fall där ledningen inte är tydlig är siffran knappt 6 av 10.

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i din nuvarande befattning?

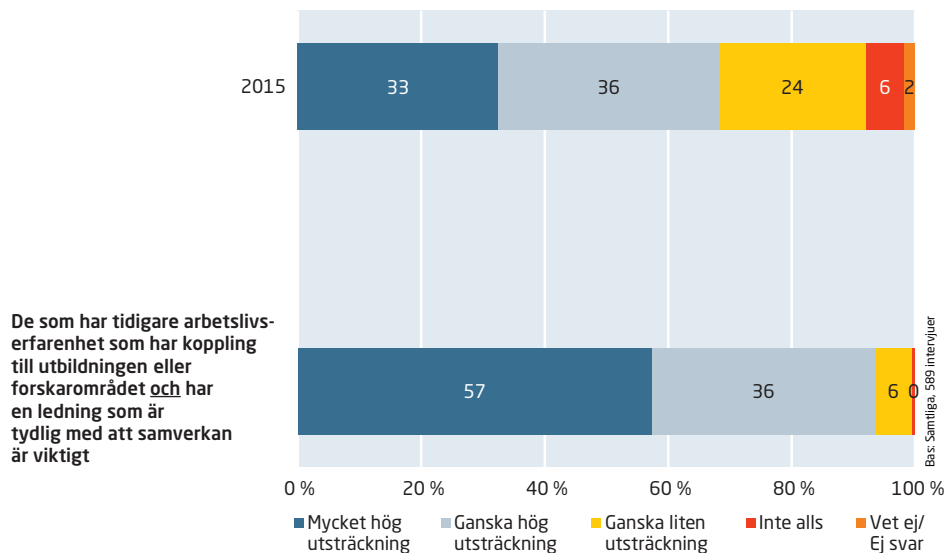
Samma tydliga koppling gäller också för extern arbetslivserfarenhet med koppling till forskningsområdet. I denna grupp ser knappt 8 av 10 forskare samverkan som en huvuduppgift i mycket eller ganska hög uppfattning. Motsvarande siffra för gruppen utan extern arbetslivserfarenhet är knappt 6 av 10.

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i din nuvarande befattning?

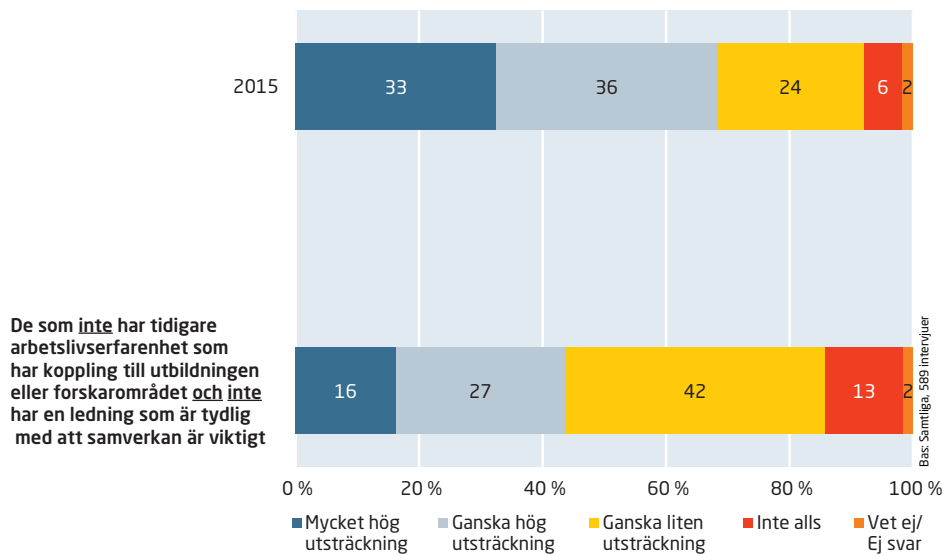

Bland gruppen av forskare med både extern arbetslivserfarenhet med koppling till forskningsområdet och där arbetsgivaren samtidigt är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift ser fler än 9 av 10 samverkan som en huvuduppgift i mycket eller ganska hög utsträckning. För forskare utan extern arbetslivserfarenhet och med en arbetsgivare som inte är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift sjunker andelen till drygt 4 av 10 forskare.

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i din nuvarande befattning?

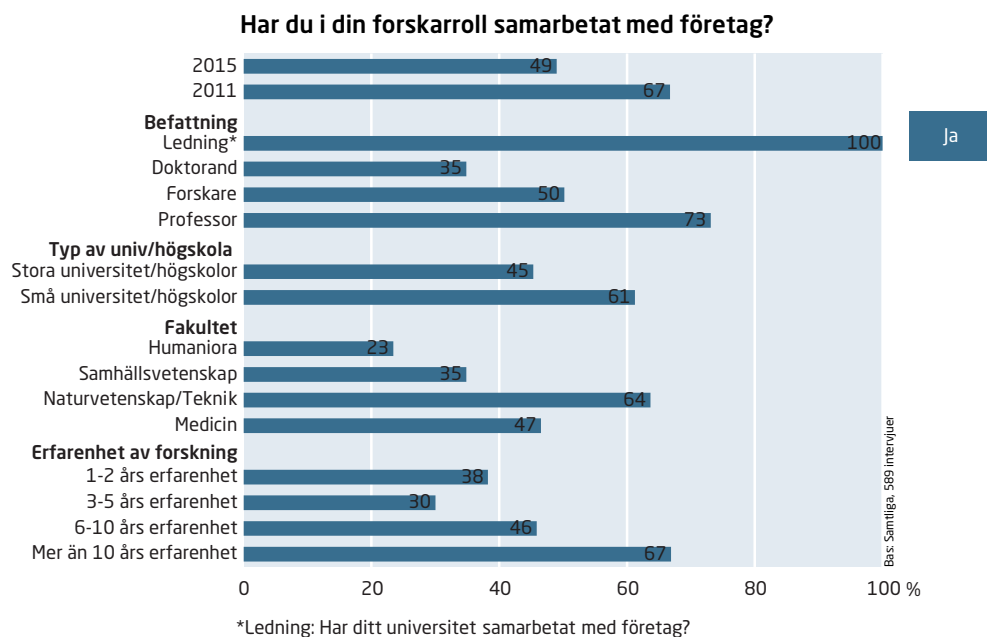

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i din nuvarande befattning?

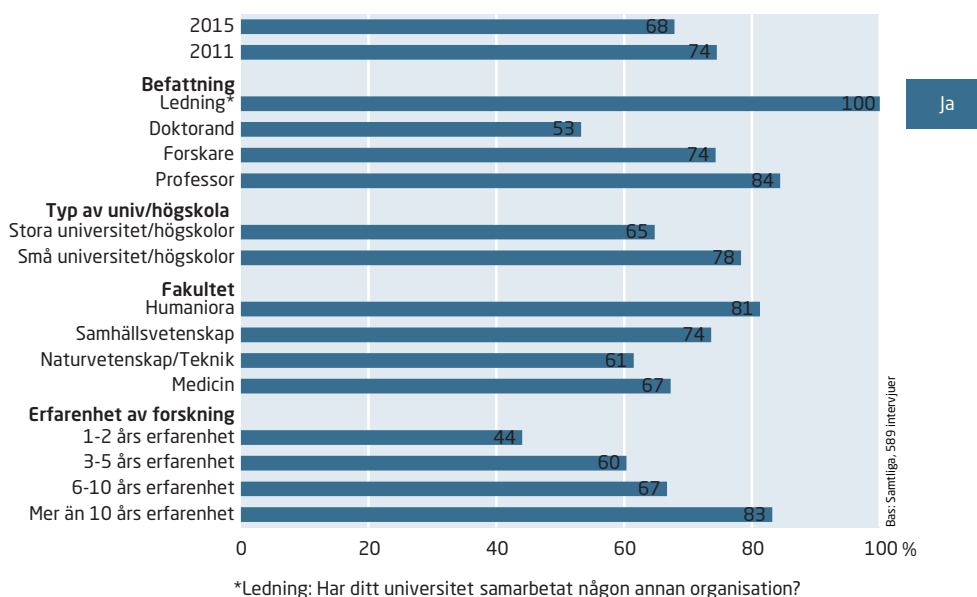
Andelen forskare med samverkanserfarenhet minskar

Ungefär hälften av forskarna i undersökningen uppger att de har samarbetat med företag. Det är en statistiskt säkerställd minskning jämfört med 2011 då knappt 7 av 10 forskare uppger att de hade erfarenhet av samarbete med företag.

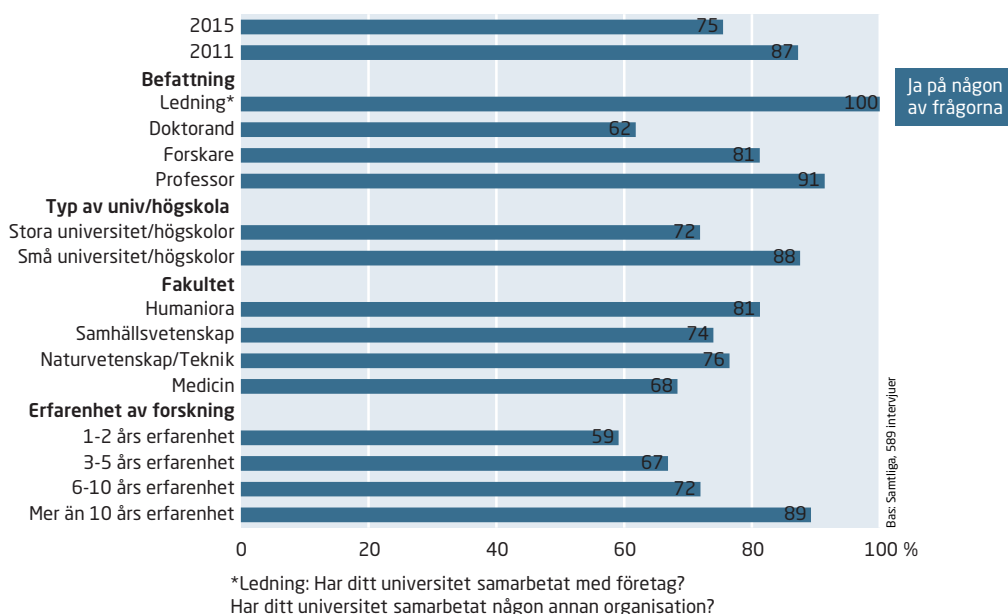
En ännu större andel av forskarna uppger att de har erfarenhet av samarbete med någon annan typ av organisation. Även här har det dock skett en minskning jämfört med 2011. Inom humaniora uppger hela 8 av 10 att de har sådan erfarenhet, vilket kan jämföras med drygt 2 av 10 när det gäller erfarenhet av samarbete med företag.

Har du i din forskarroll samarbetat med någon annan organisation utanför akademien?

Sammantaget visar vår undersökning att andelen forskare med erfarenhet av samverkan med företag eller andra typer av organisationer har minskat sedan 2011. Undersökningen visar också att humaniora är det område som har störst andel forskare med samverkanserfarenhet. Jämfört med 2011 har andelen forskare inom humaniora med erfarenhet av samverkan med andra organisationer än företag ökat från drygt 7 av 10 till 8 av 10 forskare. Humaniora går därmed i motsatt riktning jämfört med den övergripande trenden med minskande samverkanserfarenhet. Det är ett intressant resultat mot bakgrund av att det är den fakultet som ligger sämst till, både när det gäller ledningens tydlighet kring samverkan och meritvärdet av samverkan. Det pekar på att samverkan inom humaniora är en viktig och integrerad del av forskningen men att det trots det inte är en central fråga för det akademiska ledarskapet.

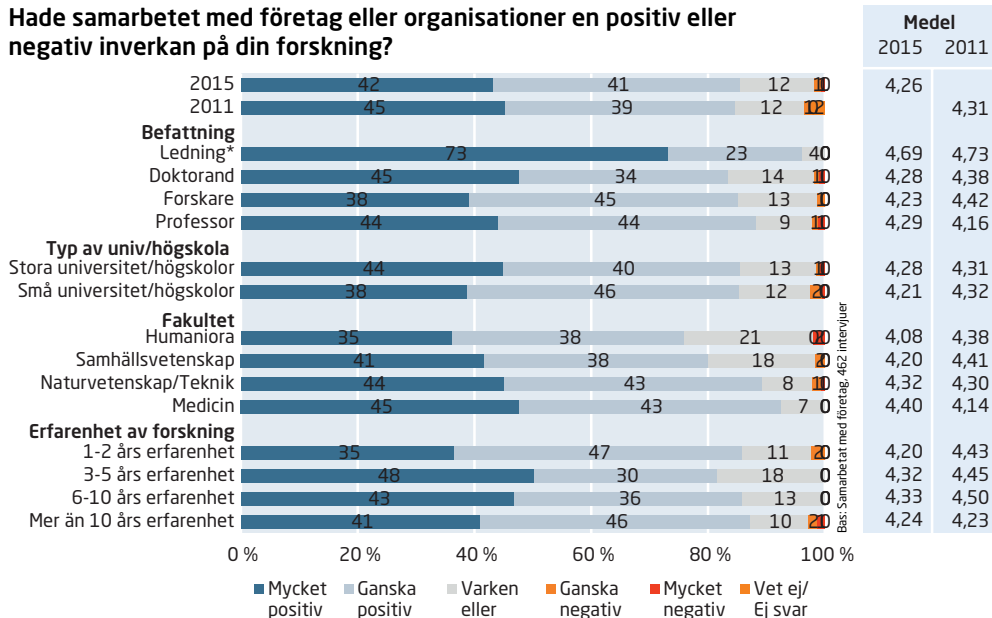
Har du i din forskarroll samarbetat med företag? Har du i din forskarroll samarbetat med någon annan organisation utanför akademien?

Samverkan har en positiv inverkan på forskningen

Svenska forskare anser att samverkan har en positiv inverkan på forskningen. Fler än 8 av 10 anger att inverkan har varit mycket eller ganska positiv. Inom naturvetenskap, teknik och medicin är siffran 9 av 10 forskare.

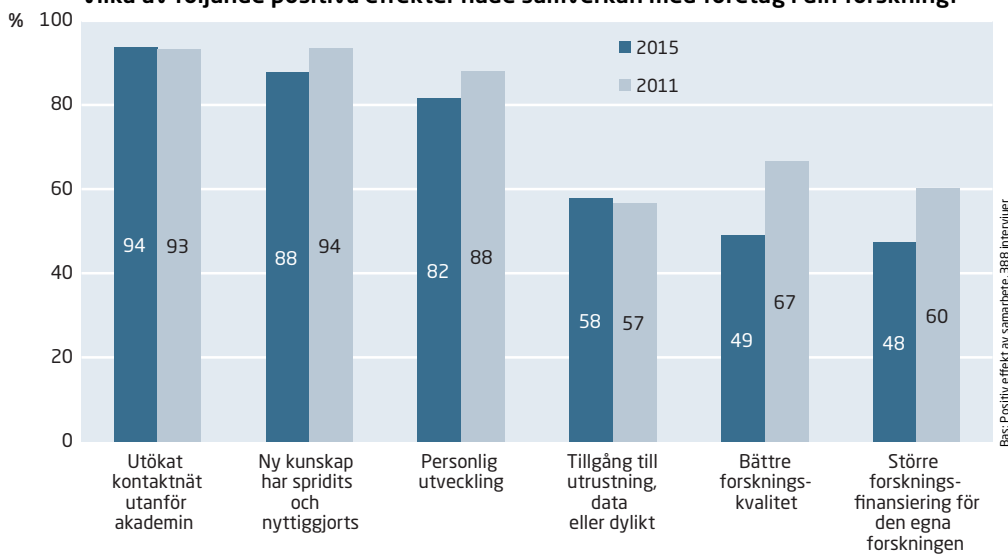
Hade samarbetet med företag eller organisationer en positiv eller negativ inverkan på din forskning?

*Ledning: Har samarbetet med företag eller organisationer en positiv eller negativ inverkan på universitets forskning?

De mest positiva effekterna med samverkan är utökat kontaktnät utanför akademien, att ny kunskap har spridits och tillgängliggjorts, och personlig utveckling. Ungefär hälften anger bättre forskningskvalitet som en effekt av samverkan. Det är en minskning jämfört med 2011, då nästan 7 av 10 angav detta som positiv effekt.

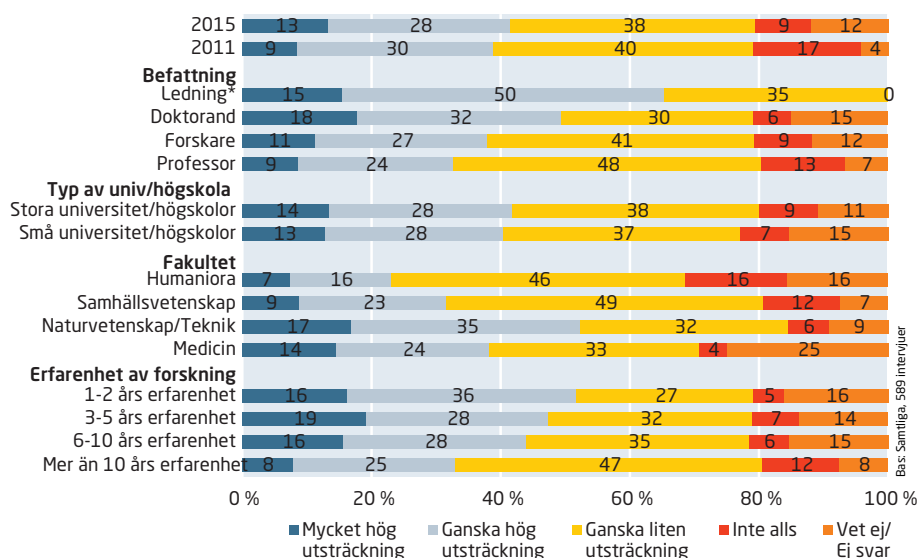
Vilka av följande positiva effekter hade samverkan med företag i din forskning?

4 av 10 ser samverkan som en merit i karriären

4 av 10 forskare anser att erfarenhet av samverkan med företag har ett meritvärde i karriären som forskare. Det är en mycket liten ökning (inom den statistiska felmarginalen) jämfört med 2011. Humaniora sticker dock ut, med ännu lägre andel: bara drygt 2 av 10 forskare anser att samverkan har ett meritvärde (och detta trots att andelen inom humaniora har ökat något sedan 2011).

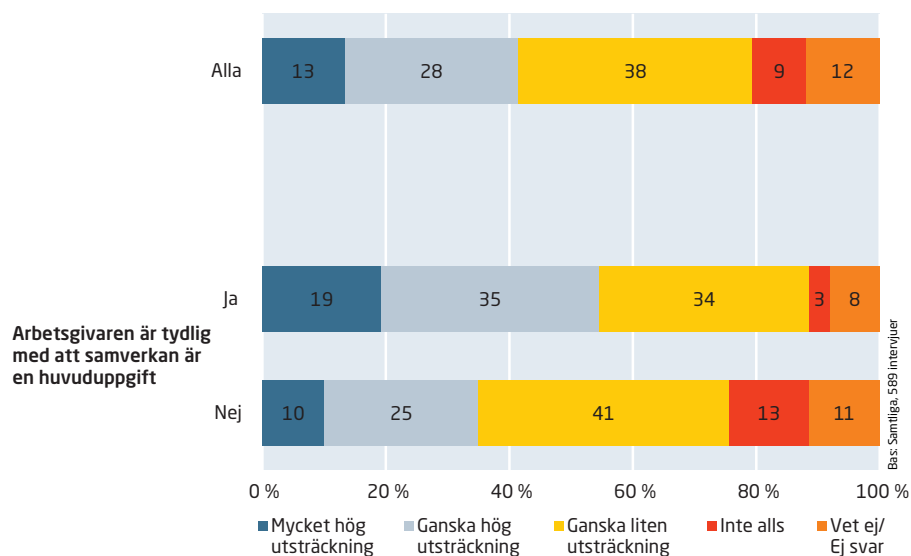
I vilken utsträckning tycker du att erfarenhet av samarbete med företag har stort meritvärde i din karriär som forskare?

*Ledning: I vilken utsträckning tycker du att erfarenheter av samarbete med företag har stort meritvärde för forskare?

Det finns även här en tydlig korrelation mellan arbetsgivarens signaler om samverkan och upplevelsen av meritvärde. Bland de forskare som anser att arbetsgivaren är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift anser 54 procent att samverkan har ett meritvärde i mycket hög eller ganska hög utsträckning. Det kan jämföras med 35 procent bland de forskare där arbetsgivaren inte är tydlig.

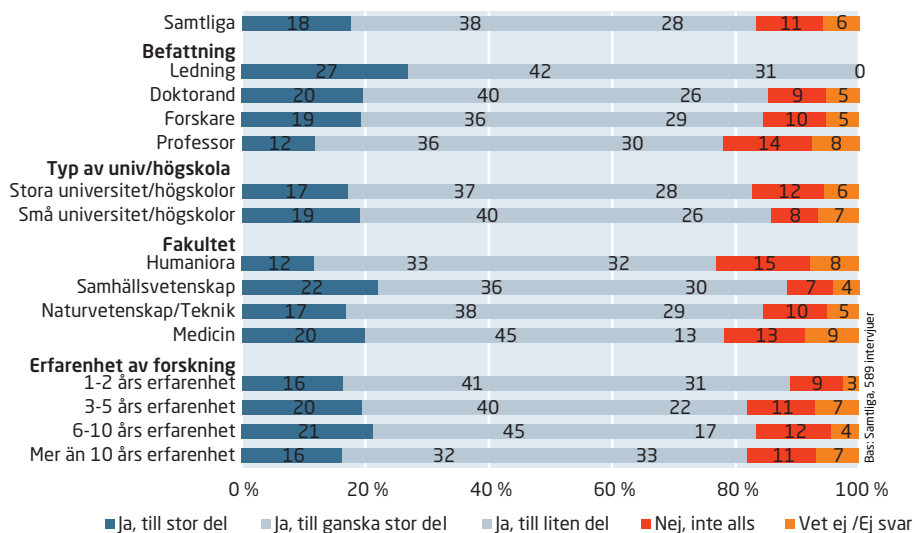
I vilken utsträckning tycker du att erfarenhet av samarbete med företag har stort meritvärde i din karriär som forskare?

Svenska forskare är positiva till att forskningsmedel fördelas efter relevans och nytta

Svenska forskare är positiva till att forskningsanslag fördelas efter relevans och nytta. Knappt 6 av 10 anser att det borde påverka fördelning till stor eller ganska stor del. 8 av 10 procent anser att det borde finnas med till i alla fall en mindre del. Frågan om hur resurstilldelningssystemet för forskning ska utformas för att stärka kvalitet och relevans har varit högaktuell under de senaste åren. Vår undersökning pekar på att det inte finns något motstånd bland de svenska forskarleden mot en sådan utveckling. I grunden finns istället en positiv inställning till en ny fördelningsmodell vilket får sägas vara i linje med den generellt positiva attityden bland forskare kring frågan om nyttiggörande och samverkan.

Tycker du att forskningens relevans eller nytta för samhället bör ha en påverkan på fördelningen av forskningsanslag på ditt lärosäte?

Brist på ledarskap och incitament sänker forskning i samverkan

Andelen forskare på svenska lärosäten med erfarenhet av samverkan har sjunkit från 87 procent till 75 procent. Färre forskare ser också samverkan som en viktig uppgift. Båda förändringarna är statistiskt säkerställda och har skett sedan år 2011.

En del av förklaringen kan ligga i att andelen forskare som uppfattar ledningen som tydlig om samverkansuppgiften har sjunkit från 35 procent till 30 procent. Undersökningen visar att det finns en stark koppling mellan arbetsgivarens tydlighet kring samverkansuppgiften å ena sidan och forskarnas inställning till samverkan å andra sidan. Om ledningen inte är tydlig med att samverkan är viktigt så är risken också stor att det inte prioriteras.

Situationen är allra mest bekymmersam på universiteten i Göteborg, Lund, Stockholm och Uppsala. Endast 17 procent av forskare på dessa lärosäten anser att arbetsgivaren är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift.

Universitetsledningarnas minskade tydlighet är förvånande mot bakgrund av de senaste årens politiska åtgärder för att stärka samverkan. Bland annat har Högskolelagen stramats upp med avseende på tredje uppgiften, nya innovationskontor har bildats på lärosätena och strategiska forsknings- och innovationsprogram etablerats i samverkan mellan industri och akademi. Dessutom har spridning och nyttiggörande av forskningsresultat varit en huvuduppgift enligt Högskolelagen i snart 20 år.

Det bristande ledarskapet för samverkan står också i stark kontrast till forskarnas egna positiva erfarenheter. 8 av 10 forskare anser att samverkan har haft en positiv inverkan på den egna forskningen. Slutsatsen blir att samverkan på lärosätena inte sker tack vare det akademiska ledarskapet. Det sker trots det akademiska ledarskapet.

Ingenstans är det så tydligt som inom humaniora. Det är den fakultet som har största andel forskare med samverkanserfarenhet: 8 av 10 uppger att de någon gång har samarbetat med näringsliv eller annan organisation. Samtidigt är humaniora den fakultet där meritvärdet av samverkan upplevs som allra lägst. Endast 2 av 10 forskare uppger att samverkan är meriterande i karriären i mycket eller ganska hög utsträckning.

En minskad samverkanserfarenhet kan också vara kopplad till de kraftigt ökade forskningsanslagen till svenska lärosäten. Kanske har samverkansforskningen sjunkit undan i den våg av statliga medel som sköljt över svenska universitet och högskolor? Det kan därmed ha trängt undan forskning i samverkan med näringslivet, eftersom det möjligen är en finansiering som kräver större insatser att ro i hamn än direkta anslag. Om så är fallet är det illa för Sverige. Samverkansforskning är generellt sett mer produktiv i termer av nya innovationer och jobb än forskning baserad på rena bidrag.

En annan möjlig förklaring kan ha koppling till att de privata forskningsinvesteringarna i Sverige har stagnerat. På 10 år har storleksförhållandet mellan den privata och den offentliga forskningen minskat från 3:1 till 2:1. Det kan ha en direkt påverkan på möjligheterna till forskning i samverkan.

Undersökningen visar att forskare med extern arbetslivserfarenhet har en positivare syn på samverkan än övriga forskare. En ökad personrörlighet mellan akademi och näringsliv skulle därför leda till mer forskning i samverkan. Frågan är inte oviktig: Drygt sju av tio internationella forskningschefer anser att samarbetsmöjligheter med akademien är en viktig eller mycket viktig faktor vid beslut om nya FoU-investeringar.⁵

Vetenskapsrådet och Vinnova har nyligen utrett nya indikatorer för en fördelning av de direkta forskningsanslagen i ökad konkurrens.⁶ Vår undersökning visar att en sådan modell har en stark acceptans bland svenska forskare. Det tyder på både ett gott självförtroende hos svenska forskare och ett intresse för att forskningen faktiskt ska leda till samhällsnytta.

Färre forskare anger ökad forskningskvalitet som en effekt av samverkan, jämfört med 2011. Det kan vara en ytterligare konsekvens av ett otydligt akademiskt ledarskap. Det kan också hänga samman med att kvalitetsbegreppet är nära sammankopplat med publicering av forskningsresultat i välrenommerade tidskrifter. Antal vetenskapliga publikationer och citeringsgrad, snarare än nyttiggörande och samverkan, är de idag vedertagna måtten på framgångsrik forskning.

Vägen framåt - tre förslag för ökad samverkan

Ledarskap för samverkan

Forskare med akademiska ledare som tydligt visar att samverkan är en viktig arbetsuppgift anser också att så är fallet. Motsatsen gäller också: I de fall arbetsgivaren inte är tydlig med att samverkan är en huvuduppgift anser inte heller forskarna att så är fallet.

Ett tydligare ledarskap kring samverkan skulle därför i förlängningen leda till mer samverkan. Målsättningen ska naturligtvis vara att alla forskare känner att samverkan är en huvuduppgift och att det också meriteras i forskarkarriären. Potentialen till förbättring är särskilt stor hos de stora, breda universiteten där bara en liten andel av forskarna upplever att samverkan är en huvuduppgift. Tillsammans står de för en mycket stor del av all akademisk forskning i Sverige. Ett tydligare ledarskap inom denna grupp skulle därför ha potentialen att på ett genomgripande sätt öka den sammantagna nyttan av den offentligt finansierade forskningen i Sverige.

Ekonomiska incitament för samverkan

De svenska lärosätenas utveckling kan kanske bäst beskrivas som ”muddling through”. Det finns en färd framåt för ökad samverkan, men med halvhjärtade ambitioner när det gäller mål och riktning. En del av förklaringen till detta ligger i att det svenska forskningssystemet saknar tillräckliga incitament för samverkan mellan forskare och omgivande samhälle. En innovationspremie bör därför införas i det svenska forskningssystemet genom att omfördela en del av de fasta basanslagen för forskning. Denna innovationspremie måste vara stor nog för att förändra mönstret av otillräcklig ledning för samverkan.

⁵ Hur starkt står Sverige?

⁶ FOKUS och Vinnova rapport

Ökade drivkrafter för forskarrörlighet

Undersökningen visar att forskare med extern arbetslivserfarenhet är betydligt mer positiva till samverkan än övriga forskare. En större rörlighet och breddad rekryteringsbas skulle därmed också leda till mer forskning i samverkan. Sverige har en exceptionellt låg forskarrörlighet mellan akademi och näringsliv.⁷ En mycket tydligare signal bör därför sändas till lärosätena om förväntningar på förbättrade interna rutiner och regelverk för att öka mobiliteten. Det bör finnas konkreta mål per lärosäte för främjande av mobiliteten. För att främja rörligheten bör också ekonomiska incitament i form av en mobilitetspremie prövas. Det kan exempelvis handla om att mobilitet och samverkanserfarenhet ska kopplas till forskningsfinansieringen samt ingå i lärosätenas meriteringssystem.

⁷ Bienenstock, Schwaag Serger, Benner, Lidgard, *Utbildning, forskning, Samverkan – vad kan svenska universitet lära av Stanford och Berkeley?*, 2014

Bilaga 1: Lärosätesförteckning

Forskare och ledningspersoner vid följande lärosäten har intervjuats:

Blekinge tekniska högskola
Chalmers tekniska högskola
Försvvarshögskolan
Göteborgs universitet
Högskolan Dalarna
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst
Högskolan i Borås
Högskolan i Gävle
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Skövde
Karlstads universitet
Karolinska institutet
Kungl. Tekniska högskolan
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet (Lunds Tekniska Högskola)
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Mälardalens högskola
Stockholms universitet
Sveriges lantbruksuniversitet
Södertörns högskola
Umeå universitet
Uppsala universitet

Bilaga 2: Frågor till forskare

Fråga 1.

Vad har du för tjänst?

- ☐ Forskarstuderande/Doktorand
- ☐ Disputerad
- ☐ Forskarassistent
- ☐ Post Doc
- ☐ Lektor
- ☐ Professor
- ☐ Universitetsledning
- ☐ Annan tjänst => AVSLUTA
- ☐ Vet ej/Ej svar => AVSLUTA

Fråga 2.

Vilken fakultet arbetar du huvudsakligen inom?

- ☐ Humanistisk
- ☐ Samhällsvetenskaplig
- ☐ Teknik
- ☐ Naturvetenskap
- ☐ Medicin
- ☐ Annan fakultet => AVSLUTA
- ☐ Ingen speciell=> AVSLUTA
- ☐ Vet ej/Ej svar=> AVSLUTA

Fråga 3.

Hur många år har du arbetat med forskning?

- ☐ 1-2 år
- ☐ 3-5 år
- ☐ 6-10 år
- ☐ Mer än 10 år
- ☐ Vet ej/Ej svar

Fråga 4.

Har du tidigare arbetslivserfarenhet utanför akademien som har någon form av koppling till din utbildning eller forskningsområde?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej/Ej svar

Fråga 5.

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i din nuvarande befattning?

- ☐ Mycket hög utsträckning
- ☐ Ganska hög utsträckning
- ☐ Ganska liten utsträckning
- ☐ Inte alls
- ☐ Vet ej

Fråga 6.

När du fick din nuvarande tjänst, framgick det att samverkan med företag och andra delar av omgivande samhället var en viktig eller oviktig del av din tjänstebeskrivning?

- ☐ Mycket viktig del
- ☐ Ganska viktig del
- ☐ Ganska oviktig del
- ☐ Mycket oviktig del
- ☐ Vet ej

Fråga 7.

Har du i din forskarroll samarbetat med företag?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

Fråga 8.

Har du i din forskarroll samarbetat med någon annan organisation utanför akademien?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

Fråga 9.

Om samarbetat med företag/organisation

Hade samarbetet med företag en positiv eller negativ inverkan på din forskning?

- ☐ Mycket positiv
- ☐ Ganska positiv
- ☐ Varken eller
- ☐ Ganska negativ
- ☐ Mycket negativ
- ☐ Vet ej

Fråga 10.

Om positiv inverkan

Vilka av följande positiva effekter hade samverkan med företag i din forskning?

	Ja	Nej	Vet ej
Bättre forskningskvalitet	☐	☐	☐
Utökat kontaktnät utanför akademien	☐	☐	☐
Ny kunskap har spridits och nyttiggjorts	☐	☐	☐
Större forskningsfinansiering för den egna forskningen	☐	☐	☐
Personlig utveckling	☐	☐	☐
Tillgång till utrustning, data eller dylikt	☐	☐	☐

Fråga 11.

Om positiv inverkan

Hade samverkan med företag någon annan positiv effekt?

- ☐ (ÖPPET SVAR)

Fråga 12.

Om negativ inverkan

Vilka negativa effekter hade samverkan med företag?

- ☐ (ÖPPET SVAR)

Fråga 13.

Tycker du att din arbetsgivare är tydlig med att samverkan med företag och organisationer en huvuduppgift för dig?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

Fråga 14.

I vilken utsträckning tycker du generellt att samarbete med företag har en positiv inverkan på akademisk forskning?

- ☐ Mycket hög utsträckning
- ☐ Ganska hög utsträckning
- ☐ Ganska liten utsträckning
- ☐ Inte alls
- ☐ Vet ej

Fråga 15.

I vilken utsträckning tycker du att erfarenhet av samarbete med företag har stort meritvärde i din karriär som forskare?

- ☐ Mycket hög utsträckning
- ☐ Ganska hög utsträckning
- ☐ Ganska liten utsträckning
- ☐ Inte alls
- ☐ Vet ej

Fråga 16.

Hur viktigt tycker du att det är för dig som forskare att bidra till ökat välbefinnande genom att nyttiggöra och sprida forskningsresultat till aktörer utanför akademien?

- ☐ Mycket viktigt
- ☐ Ganska viktigt
- ☐ Ganska oviktigt
- ☐ Mycket oviktigt
- ☐ Vet ej

Fråga 17.

Är relevans och nytta för samhället något som du anser har påverkan på fördelningen av forskningsanslag på ditt lärosäte idag?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej

Fråga 18.

Tycker du att forskningens relevans eller nytta för samhället bör ha en påverkan på fördelningen av forskningsanslag på ditt lärosäte?

- ☐ Ja, till stor del
- ☐ Ja, till ganska stor del
- ☐ Ja, till liten del
- ☐ Nej, inte alls
- ☐ Vet ej

Bilaga 3: Frågor till personer i ledande ställning

Fråga 1.

Har du tidigare i ditt yrkesliv arbetat som forskare?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Vet ej/Ej svar => AVSLUTA

Fråga 2.

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för dig i DIN NUVARANDE befattning?

- ☐ Mycket hög utsträckning
- ☐ Ganska hög utsträckning
- ☐ Ganska liten utsträckning
- ☐ Inte alls
- ☐ Vet ej

Fråga 3.

I vilken utsträckning anser du att samverkan med företag och andra delar av samhället är en viktig uppgift för FORSKARNA vid ert universitet?

- ☐ Mycket hög utsträckning
- ☐ Ganska hög utsträckning
- ☐ Ganska liten utsträckning
- ☐ Inte alls
- ☐ Vet ej

Fråga 4.

När du fick din nuvarande tjänst, framgick det att samverkan med företag och andra delar av omgivande samhället var en viktig eller oviktig del av din tjänstebeskrivning?

- ☐ Mycket viktig del
- ☐ Ganska viktig del
- ☐ Ganska oviktig del
- ☐ Mycket oviktig del
- ☐ Vet ej

Fråga 5.

Har ditt universitet något samarbete med företag?

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet ej

Fråga 6.

Har ditt universitet något samarbete med någon annan organisation utanför akademien?

- ☐ Ja
☐ Nej
☐ Vet ej

Fråga 7.

Om samarbetat med företag/organisation

Har samarbetet med företag eller organisationer en positiv eller negativ inverkan på universitets forskning?

- ☐ Mycket positiv
☐ Ganska positiv
☐ Varken eller
☐ Ganska negativ
☐ Mycket negativ
☐ Vet ej

Fråga 8.

Om positiv inverkan

Vilka av följande positiva effekter har samverkan med företag på forskning?

	Ja	Nej	Vet ej
Bättre forskningskvalitet	☐	☐	☐
Utökat kontaktnät utanför akademien	☐	☐	☐
Ny kunskap har spridits och nyttiggjorts	☐	☐	☐
Större forskningsfinansiering för forskningen	☐	☐	☐
Personlig utveckling för forskarna	☐	☐	☐
Tillgång till utrustning, data eller dylikt	☐	☐	☐

Fråga 9.

Om positiv inverkan

Har samverkan med företag någon annan positiv effekt?

- ☐ (ÖPPET SVAR)
☐ Ej svar

Fråga 10.

Om Negativ Inverkan

Vilka negativa effekter har samverkan med företag?

☐ (ÖPPET SVAR)

☐ Ej svar

Fråga 11.

I vilken utsträckning tycker du generellt att samarbete med företag har en positiv inverkan på akademisk forskning?

☐ Mycket hög utsträckning

☐ Ganska hög utsträckning

☐ Ganska liten utsträckning

☐ Inte alls

☐ Vet ej

Fråga 12.

I vilken utsträckning tycker du att erfarenheter av samarbete med företag har stort meritvärde för forskare?

☐ Mycket hög utsträckning

☐ Ganska hög utsträckning

☐ Ganska liten utsträckning

☐ Inte alls

☐ Vet ej

Fråga 13.

Hur viktigt tycker du att den forskningen bidra till ökat välbefinnande genom att nyttiggöra och sprida forskningsresultat till aktörer utanför akademien?

☐ Mycket viktigt

☐ Ganska viktigt

☐ Ganska oviktigt

☐ Mycket oviktigt

☐ Vet ej

Fråga 14.

Är relevans och nytta för samhället något som du anser har påverkan på fördelningen av forskningsanslag på ditt lärosäte idag?

☐ Ja

☐ Nej

☐ Vet ej

Fråga 15.

Tycker du att forskningens relevans eller nytta för samhället bör ha en påverkan på fördelningen av forskningsanslag på ditt lärosäte?

- ☐ Ja, till stor del
- ☐ Ja, till ganska stor del
- ☐ Ja, till liten del
- ☐ Nej, inte alls
- ☐ Vet ej

www.svensktnaringsliv.se

Storgatan 19, 114 82 Stockholm

Telefon 08-553 430 00